

BOR BANKA D.D. SARAJEVO

**Finansijski izvještaji za godinu koja je završila
31. decembra 2013. i
Izvještaj nezavisnog revizora**

BOR BANKA D.D. SARAJEVO

SADRŽAJ

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2
Bilans uspjeha (Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti)	3
Bilans stanja (Izvještaj o finansijskom položaju)	4
Izvještaj o promjenama na kapitalu	5
Izvještaj o novčanim tokovima	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 – 36

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je dužna osigurati da za svaku finansijsku godinu budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u BOR Banka d.d. Sarajevo („Banka“), kao i njene rezultate poslovanja za taj period.

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Potpisao u ime Uprave,

Hamid Pršeš, direktor

BOR Banka d.d. Sarajevo

Obala Kulina bana br. 18
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

6. februara 2014. godine

BAKER TILLY RE OPINION

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
Grbavička 4
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

T: +387 (0) 33 552 150
F: +387 (0) 33 552 152

info@bakertillyreopinion.ba
www.bakertillyreopinion.ba

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima BOR Banke d.d., Sarajevo:

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja BOR Banke d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: "Banka"), prikazanih na stranicama 3. do 36., koji se sastoje od bilansa stanja (izvještaja o finansijskom položaju) na dan 31. decembar 2013. godine, kao i bilansa uspjeha (izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti), izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama na kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, te regulatornim zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Odgovornosti Uprave obuhvataju slijedeće: dizajniranje, uspostavljanje i održavanje sistema internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka; odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; te davanje razboritih računovodstvenih procjena u datim uvjetima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo na način da dobijemo razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje provjeru dokaza, pomoću testiranja, koji potkrjepljuju iznose i druge informacije objavljene u finansijskim izvještajima. Odabir procedura zavisi od prosudbi Revizora, uključujući ocjenu rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka. Za potrebe ocjene rizika, Revizor vrši procjenu internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja, u svrhu određivanja revizorskih procedura u datim uvjetima, ali ne u svrhu davanja mišljenja u pogledu funkcionisanja internih kontrola Banke. Revizija također uključuje i procjenu primijenjenih računovodstvenih politika te ocjenu značajnih procjena Uprave, kao i ocjenu prikaza finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i realno, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.

Nihad Fejzić, direktor i ovlaštenu revizor

Sarajevo, 6. februar 2014. godine

Lejla Kaknjo
Lejla Kaknjo, ovlaštenu revizor

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

	Napomena	2013. KM 000	2012. KM 000
Prihodi od kamata	6	12.997	13.035
Rashodi od kamata	7	(4.920)	(4.653)
NETO PRIHOD OD KAMATA		8.077	8.382
Prihodi od naknada i provizija	8	1.706	1.745
Realizirani dobiti od prodaje ulaganja raspoloživih za prodaju		-	144
Rashodi od poništenja prodaje ulaganja	19	(144)	-
Rashodi od naknada i provizija		(213)	(223)
NETO PRIHOD OD NAKNADA, PROVIZIJA I DRUGIH FINANSIJSKIH PRIHODA		1.349	1.666
Kursne razlike, neto		(147)	17
Ostali operativni prihodi	9	179	203
PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA		9.458	10.268
Troškovi zaposlenih	10	(2.483)	(2.374)
Amortizacija	22	(664)	(556)
Ostali administrativni troškovi	11	(1.935)	(1.753)
DOBIT PRIJE UMANJENJA VRIJEDNOSTI, REZERVISANJA I POREZA NA DOBIT		4.376	5.585
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	12	(3.630)	(2.760)
DOBIT PRIJE POREZA NA DOBIT		746	2.825
Porez na dobit	13	(93)	(302)
NETO DOBIT ZA GODINU		653	2.523
Zarada po običnoj dionici u KM	14	1,93	13,46

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti može se prikazati kako slijedi:

	2013. KM 000	2012. KM 000
Neto dobit za godinu	653	2.523
Ostala sveobuhvatna dobit:		
Gubitak ulaganja u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	(137)	(274)
Prodaja ulaganja raspoloživih za prodaju	147	(56)
Podzbir:	10	(330)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	663	2.193

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

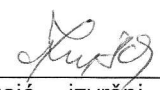

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. DECEMBRA 2013. GODINE

	Napomena	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Imovina			
Gotovina i računi kod banaka	15	16.100	9.765
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	16	21.454	24.856
Plasmani kod banaka	17	23.666	19.439
Dati krediti, neto	18	161.356	188.633
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	19	2.905	3.046
Vrijednosni papiri držani do dospjeća	20	299	300
Ostala imovina, neto	21	426	128
Materijalna i nematerijalna imovina	22	18.991	18.850
Ukupna imovina		245.197	265.017
Obaveze			
Obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	23	22.700	35.939
Obaveze prema Vladi FBiH (Protuvrijednosni fond)	24	39.947	35.577
Obaveze prema klijentima	25	133.679	143.894
Dugoročna razgraničenja	26	1.952	2.173
Ostale obaveze	27	343	299
Rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze	28	487	477
Ukupne obaveze		199.108	218.359
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	29	29.166	29.166
Revalorizacijske rezerve		12.661	12.818
Revalorizacijske rezerve za ulaganja		(253)	(263)
Ostale rezerve		10	10
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke		1.465	1.465
Akumulirana dobit		3.040	3.462
Ukupni kapital		46.089	46.658
Ukupne obaveze i kapital		245.197	265.017

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Banke dana 6. februar 2014. godine

Hamid Pršeš, direktor

 Enisa Hulusić, izvršni direktor
 računovodstva i sredstava

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

	Dionički kapital KM 000	Revalorizacijske rezerve KM 000	Rezerve na osnovu fer vrijednosti KM 000	Ostale rezerve KM 000	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke KM 000*	Zadržana dobit KM 000	Ukupno KM 000
Stanje 31. decembra 2011.	29.166	12.976	67	10	1.465	2.014	45.698
Prijenos sa / na	-	(158)	-	-	-	158	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(330)	-	-	-	(330)
Plaćene dividende**	-	-	-	-	-	(1.233)	(1.233)
Neto rezultat za 2012. godinu	-	-	-	-	-	2.523	2.523
Stanje 31. decembra 2012.	29.166	12.818	(263)	10	1.465	3.462	46.658
Prijenos sa / na	-	(157)	-	-	-	157	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	10	-	-	-	10
Plaćene dividende**	-	-	-	-	-	(1.232)	(1.232)
Neto rezultat za 2013. godinu	-	-	-	-	-	653	653
Stanje 31. decembra 2013.	29.166	12.661	(253)	10	1.465	3.040	46.089

* Na dan 31. decembra 2013. godine regulatorne rezerve za kreditne gubitke kumulativno iznose 1.465 hiljada KM, a što odgovara početno utvrđenom stanju na dan 1. januar 2011. godine. U skladu sa zahtjevima regulatora, Banka je na dan 31. decembra 2013. izvršila obračun nedostajućih regulatornih rezervi iz dobiti za procjenu gubitaka po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama u iznosu od 3.493 hiljade KM.

U toku 2013. godine Banka je u svrhu sačinjavanja finansijskih izvještaja koristila Metodologiju za obračun ispravki vrijednosti za kreditne gubitke čija se zadnja izmjena desila 26. decembra 2012. godine. Dana 28. januara 2014. godine Nadzorni odbor je usvojilo izmjenjenu Metodologiju kojom je usklađen brojač dana kašnjenja sa Uputstvom FBA, implementiran dinamičan ATR, osiguran tretman restruktura kao default stavki, osigurana primjena inicijalne EKS za diskont novčanih tokova, te iz kolaterala iz kojih se priznaju novčani tokovi isključena pokretna imovina. U slučaju da je nova računovodstvena politika primjenjena na dan 31. decembra 2013. godine, ispravke vrijednosti za kreditne gubitke bi bile veće za iznos od 713 hiljada KM. Uvidom u obračun ispravki vrijednosti po novoj metodologiji na dan 31. januara 2014. godine, efekat promjene ispravki vrijednosti u odnosu na 31. decembar 2013. godine je minimalan i iznosi 484 hiljade KM.

Također, Banka je tokom decembra 2013. godine angažovala neovisnog sudskog vještaka koji je sačinio procjenu poslovne zgrade, te utvrdio novu vrijednost u iznosu od 18.109 hiljada KM, a u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama Banke. Pozitivan efekat procjene u iznosu od 1.114 hiljada KM nije evidentiran u korist revalorizacijskih rezervi u skladu sa sugestijama Agencije za bankarstvo FBiH.

** U skladu sa odlukom Skupštine Banke od 20. marta 2013. godine, isplaćena je dividenda na prioritetne kumulativne dionice za 2012. godinu u iznosu od 172 hiljade KM, na prioritetne nekumulativne dionice isplaćeno je 169 hiljada KM, te na obične (upravljačke) dionice u iznosu od 891 hiljadu KM.

U skladu sa odlukom Skupštine Banke od 15. marta 2012. godine, isplaćena je dividenda na prioritetne kumulativne dionice za 2011. godinu u iznosu od 173 hiljade KM, na prioritetne nekumulativne dionice isplaćeno je 169 hiljada KM, te na obične (upravljačke) dionice u iznosu od 891 hiljadu KM.

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

	2013. KM 000	2012. KM 000
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	746	2.825
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizacija	664	556
Neto povećanje ispravke vrijednosti i rezervisanja	3.630	2.760
Neotpisana vrijednost rashodovane imovine i usklađenja	18	12
<i>Promjene u sredstvima i obavezama:</i>		
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od Centralne banke BiH	3.402	(15.556)
Neto (povećanje)/smanjenje plasmana kod banaka	(4.244)	6.336
Neto smanjenje/(povećanje) datih kredita, prije ispravke vrijednosti	23.739	(40.373)
(Povećanje)/smanjenje ostalih potraživanja	(89)	23
Neto (smanjenje)/povećanje obaveza prema klijentima	(10.215)	50.473
Neto promjena u dugoročnim razgraničenjima	(221)	(215)
Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza	91	(27)
Novčana sredstva ostvarena u operativnim aktivnostima	17.521	6.814
Plaćeni porez na dobit	(349)	(322)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	17.172	6.492
Investicijske aktivnosti		
Smanjenje/(povećanje) imovine raspoložive za prodaju	86	(903)
Smanjenje imovine držane do dospijeca	1	1.730
Kupovina materijalne i nematerijalne imovine	(823)	(313)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz investicijskih aktivnosti	(736)	514
Finansijske aktivnosti		
Odlivi po osnovu otplate primljenih kredita	(13.239)	(6.117)
Povećanje obaveza prema Vladi FBiH	4.370	3.454
Plaćene dividende	(1.232)	(1.233)
Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	(10.101)	(3.896)
Neto povećanje novčanih sredstava	6.335	3.110
Novčana sredstva na početku godine	9.765	6.655
Novčana sredstva na kraju godine	16.100	9.765

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

1. OPŠTI PODACI

BOR banka d.d. Sarajevo ("Banka") je pravno lice osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine 1995. godine, sa adresom Obala Kulina bana 18, 71000 Sarajevo, s ciljem da podrži proces razvoja i obnavljanja u Bosni i Hercegovini.

Osnovna djelatnost Banke ogleda se kroz slijedeće aktivnosti:

- Primanje svih vrsta novčanih depozita u zemlji,
- Ostalim poslovima u skladu sa Zakonom,
- Devizno i devizno-valutno poslovanje u zemlji,
- Kupovina i prodaja vrijednosnih papira u zemlji,
- Emisija vrijednosnih papira i novčanih kartica u zemlji,
- Izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstva u zemlji,
- Obavljanje određenih poslova platnog prometa u zemlji,
- Čuvanje i upravljanje sredstvima i vrijednosnim papirima u zemlji,
- Poslovi finansijskog inženjeringa,
- Upravljanje finansijama preduzeća,
- Ekspertize, dijagnostika i restrukturiranje,
- Uzimanje i davanje kredita u zemlji,
- te ostale aktivnosti u skladu sa registracijom.

Banka je u ranijim periodima imala zabranu prikupljanja depozita od strane Agencije za bankarstvo zbog specifičnosti ugovora sa Kuvajtskim fondom i nerješene vlasničke strukture kapitala. Na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita u bankama BiH (Sl. Glasnik BiH br. 75/09), Banka je dana 30. marta 2009. godine izvršila izmjene i dopune Statuta Banke. Rješenjem broj 04-772/09 od 30. marta 2009. godine, Agencija za bankarstvo FBiH dala je saglasnost na Statut u dijelu prikupljanja depozita. Nakon provedene kontrole FBA te dodijeljenog ranga, Banka od novembra 2011. godine ima dozvolu Agencije za osiguranje depozita FBiH, odnosno punopravni je član u asocijaciji.

Na dan 31. decembar 2013. godine Banka je imala 64 zaposlenika (31. decembar 2012. godine; 62 zaposlenih).

Nadzorni odbor

Aziz Šunje	Predsjednik
Ademir Abdić	Član
Hasan Đozo	Član
Hasen Mašović	Član
Hajrudin Hadžimehanović	Član

Odbor za reviziju

Tihomir Čurak	Predsjednik
Senad Herenda	Član
Elma Oković - Badnjević	Član
Denis Lasić	Član
Senaid Zajimović	Član

Uprava

Hamid Pršeš	Direktor Banke
Adela Zorlak	Izvršni direktor prodaje
Bedina Jusičić Musa	Izvršni direktor sektora upravljanja rizicima
Enisa Hulusić	Izvršni direktor računovodstva i sredstava
Muhamed Šehbajraktarević	Izvršni direktor pravnih, kadrovskih i opštih poslova

Interni revizor Banke je Šefika Kreso.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja sljedeći Standardi i Tumačenja su efektivni za tekući period (na snazi za periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon toga):

MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (državni krediti na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (godišnja poboljšanja: ponovljena primjena MSFI 1 – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (godišnja poboljšanja: troškovi pozajmljivanja – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 7	Finansijski instrumenti - objavljivanje (prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 10	Konsolidirani finansijski izvještaji (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 11	Zajednički poduhvati (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 12	Prezentacija učešća u drugim subjektima (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 13	Mjerenje fer vrijednosti (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 1	Prezentacija finansijskih izvještaja (godišnja poboljšanja: pojašnjenja zahtijeva vezanih za uporedne podatke – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 16	Nekretnine, postrojenja i oprema (godišnja poboljšanja: klasifikacija uslužne opreme – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 19	Primanja zaposlenih (primanja nakon zaposlenja i primanja kod prekida zaposlenja – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 27	Odvojeni finansijski izvještaji (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 28	Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednički poduhvati (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 32	Finansijski instrumenti – prezentacija (godišnja poboljšanja: porezni efekti na raspodjelu vlasnicima vlasničkih instrumenata – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 34	Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine (godišnja poboljšanja: izvještavanje za periode tokom godine i segmentarne informacije za ukupnu imovinu i obaveze – na snazi od 1. januara 2013. godine)
IFRIC 20	Troškovi demontaže u fazi proizvodnje kod površinskih rudnika (na snazi od 1. januara 2013. godine)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni i nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i tumačenja standarda su objavljeni i nisu još u upotrebi:

MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (izuzeće od zahtijeva ponovne prezentacije uporednih podataka po MSFI 9: na snazi od 1. januara 2015. god.)
MSFI 9	Finansijski instrumenti: Klasifikacija i mjerenje (efektivni datum primjene nije još utvrđen)
MSFI 9	Dodaci MSFI 9 za računovodstvo finansijskih obaveza (efektivni datum primjene nije još utvrđen)
MRS 32	Finansijski instrumenti – prezentacija (prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza – na snazi od 1. januara 2014. godine)

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, amandmane standardima i tumačenja unaprijed, prije njihovog datuma stupanja na snagu. Uprava Banke predviđa da usvajanje ovih standarda i tumačenja u budućim periodima neće značajno uticati na finansijske izvještaje Banke.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Temelj za prezentiranje

Banka finansijske izvještaje priprema u skladu sa MSFI. Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su po načelu historijskog troška usklađenog za revalorizaciju određenih dugotrajnih sredstava i finansijske imovine. Osnovne računovodstvene politike prikazane su u nastavku.

Finansijski izvještaji iskazani su u hiljadama konvertibilnih maraka ("000 KM), što je i funkcionalna valuta Banke. Finansijski izvještaji su pripremljeni na obračunskoj osnovi, i to pod pretpostavkom neograničenog poslovanja Banke. Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utiču na iskazane iznose sredstava i obaveza, te objavu potencijalne imovine i obaveza na datum finansijskih izvještaja, kao i iznose prihoda i rashoda za izvještajni period. Procjene se temelje na informacijama koje su dostupne na datum sastavljanja finansijskih izvještaja, dok se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih.

Banka smatra da posluje u jednom poslovnom segmentu, i u jednom geografskom području, a to je pružanje bankarskih usluga u Bosni i Hercegovini.

3.2 Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u bilansu uspjeha (sveobuhvatnoj dobiti) za sve instrumente koji donose kamatu po načelu obračunatih kamata primjenom metode efektivne kamatne stope, to jest, po stopi koja diskontuje procijenjene novčane tokove na neto sadašnju vrijednost tokom trajanja ugovora. Takvi prihodi i rashodi prikazani su kao prihodi od kamata i slični prihodi te rashodi od kamata i slični rashodi u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Prihodi i rashodi od kamata takođe uključuju prihode i rashode od naknada i provizija od kredita i potraživanja od klijenata ili pozajmice od banaka, priznatih na osnovi efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze i raspoređivanja prihoda ili rashoda od kamata u odgovarajućem vremenskom periodu. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili uplate kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je prikladno, kraći period, na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Prilikom računanja efektivne kamatne stope, Banka vrši procjenu gotovinskih tokova uzimajući u obzir sve uslove ugovora koji se odnose na finansijski instrument, ali ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Izračun uključuje sve naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte.

3.3 Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke. Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene. Naknade za odobrenje kredita se nakon odobrenja i povlačenja kreditnih sredstava razgraničavaju (zajedno s povezanim direktnim troškovima odobrenja) i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tokom trajanja kredita.

3.4 Troškovi naknada za zaposlene

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća penzijsko i zdravstveno osiguranje na i iz plate, koji su obračunati na bruto plaćenu platu, kao i poreze, koji su obračunati na neto plaćenu platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzionog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine, po zakonskim stopama tokom godine na bruto plaćenu platu. Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su troškovi plata nastali.

3.5 Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim propisima, Banka isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od minimalno šest plata zaposlenika isplaćene u mjesecu koji prethodi ili šest prosječnih plata u Federaciji BiH za mjesec koji prethodi, u zavisnosti šta više odgovara zaposleniku.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.5 Otpremnine prilikom odlaska u penziju (nastavak)

Troškovi otpremnina za odlazak u penziju utvrđuju se metodom projektovane kreditne jedinice. Trošak minulog rada priznaje se odmah u onoj mjeri u kojoj su prava na primanja već stečena. U suprotnom, amortizuje se ravnomjerno tokom prosječnog perioda sve do trenutka sticanja prava na naknadu. Obaveze za otpremnine za odlazak u penziju priznate u bilansu stanja predstavljaju sadašnju vrijednost obaveze za definisanu naknadu, korigovanu za nepriznati trošak minulog rada.

3.6 Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza. Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirjenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret glavnice, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi. Banka ima obavezu plaćanja raznih indirektnih poreza, koji su iskazani u okviru administrativnih troškova.

3.7 Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ('CBBH'), stanja na žiro računima kod drugih banaka i novac u blagajnama.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

3.8 Finansijska imovina

Banka klasifikuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: kredit i potraživanja, finansijska imovina raspoloživa za prodaju i ostale finansijske obaveze. Uprava određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki dan izvještavanja.

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili određenim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ista nastaje kad Banka daje novac dužniku bez namjere trgovanja potraživanjima. Kredit i potraživanja uključuju kredite i potraživanja od banaka i komitenata.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvata nederivatnu finansijsku imovinu koja se klasifikuje kao raspoloživa za prodaju ili koja nije klasifikovana u neku drugu kategoriju.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina klasifikovana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati na neodređeno vrijeme, a može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u kursovima i cijenama vlasničkih hartija od vrijednosti. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke hartije od vrijednosti. Ostale finansijske obaveze obuhvataju sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i uključuju tekuće i depozitne račune i uzete kredite.

Priznavanje

Kredit i potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se kada su dati ili primljeni. Finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju Banka priznaje na datum trgovanja te imovine.

Vrednovanje

(a) Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za umanjene vrijednosti.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po fer vrijednosti uvećana za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine. Nakon inicijalnog vrednovanja, sva finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti, izuzetno, vlasničke hartije od vrijednosti koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu odnosno, čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuju se po trošku nabavke uvećano za transakcijske troškove, umanjeno za eventualna umanjena vrijednosti.

(c) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizacijskom trošku korištenjem metode efektivne kamate.

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog vrednovanja finansijskih instrumenata

Dobici i gubici po osnovu promijene fer tržišne vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju u okviru rezervi za fer vrijednost u kapitalu Banke. Prilikom prodaje ili trajnog smanjenja vrijednosti ove finansijske imovine odgovarajući iznos akumuliranih efekata promjene fer tržišne vrijednosti iskazuje se u bilansu uspjeha kao dobiti ili gubici po osnovu prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju. Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se kao dobit ili gubitak.

Kursne razlike od vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u kapitalu. Dividende na vlasničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se priznaju kao dobit ili gubitak u trenutku kada Banka ostvari pravo naplate.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Banka sa svakim datumom bilansa provjerava da li postoje objektivne naznake umanjenja vrijednosti finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine koji ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti ("događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti").

1) Kredit i potraživanja

Banka redovno provjerava i prati da li postoje objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja kao i ostale finansijske imovine.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Finansijska imovina (nastavak)

1) Krediti i potraživanja (nastavak)

Ukoliko postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja na pojedinačnoj osnovi, gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom finansijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa rezervacije za umanjenje vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha. Ukoliko kredit ili potraživanje imaju varijabilnu kamatnu stopu, diskontnu stopu za utvrđivanje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja efektivna kamatna stopa inicijalno ugovorena u trenutku kad nastupi umanjenje vrijednosti.

Finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti na pojedinačnoj osnovi uključuje se u grupu finansijske imovine sličnih karakteristika koje se onda razmatraju za umanjenje vrijednosti na grupnoj osnovi. Grupno umanjenje vrijednosti također podrazumjeva i umanjenje na portfolio osnovi (IBNR) za slučajeve gdje Banka (na pojedinačnoj ili grupnoj osnovi) utvrdi da ne postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti. Ukoliko je kredit nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene te je poznat konačni iznos gubitka, kredit se direktno otpisuje. Ako se u narednom periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, a umanjenje se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, otpisani iznos ili rezerva se tada prihoduje u bilansu uspjeha. Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka Nadzornog odbora, a u skladu sa odlukama suda, dogovorima zainteresovanih strana i procjenama Banke. U skladu sa regulativom Banka računa i umanjenje vrijednosti prema propisima FBA.

Kredit, plasmani i druga izloženost Banke klasifikuju se u kategorije propisane od strane FBA zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospeljeća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Procijenjeni iznos posebne rezerve za potencijalne gubitke (regulatorna rezerva za kreditne gubitke) obračunava se primjenom procenata propisanih od strane FBA. Ukoliko je posebna rezerva za potencijalne gubitke izračunata u skladu s propisima FBA veća od ispravka vrijednosti izračunatog u skladu sa zahtjevima MSFI-a, navedena razlika prikazuje se kao regulatorna rezerva za kreditne gubitke unutar kapitala i rezervi po Odluci Skupštine Banke, u skladu s računovodstvenim propisima FBiH.

2) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Banka na svaki datum izvještavanja provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

U slučaju vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživa za prodaju, značajno ili produženo smanjenje fer vrijednosti instrumenata ispod troška sticanja uzima se u obzir kod utvrđivanja je li vrijednost imovine umanjena.

Ukoliko postoji takav dokaz za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjen za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj finansijskoj imovini prethodno priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, prenosi se iz kapitala i rezervi i priznaje u bilansu uspjeha. Gubici od umanjenja vrijednosti priznati u bilansu uspjeha po vlasničkim instrumentima ne ukidaju se kroz bilans uspjeha. Ukoliko, u narednom periodu, fer vrijednost dužničkog instrumenta klasificiranog kao raspoloživog za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist bilansa uspjeha.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cjelosti ili djelimično) kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima te finansijske imovine što nastaje u slučaju kada Banka to pravo realizuje, odrekne ga se ili kada ono istekne. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju isknjižava se na dan trgovanja.

Dati krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze isknjižavaju se iz knjiga na dan kada je Banka prenijela svoja prava, odnosno kada je obaveza prestala postojati. Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada prestanu postojati, tj. kad su ispunjene, otkazane ili zastarjele.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Finansijska imovina (nastavak)

Prestanak priznavanja (nastavak)

Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu, te će istovremeno priznati novu finansijsku obavezu sa novim uslovima.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost derivatnih finansijskih instrumenata kojima se trguje na uređenom tržištu procjenjuje se na osnovu iznosa primitaka ili izdataka koje bi Banka imala da prekine ugovor na datum bilansa uzimajući u obzir trenutne tržišne uslove i kreditnu sposobnost strana u ugovoru.

Specifični instrumenti

a) Finansijski derivati

Finansijski derivati obuhvataju valutne forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno i naknadno se priznaju po fer vrijednosti. Tržišne vrijednosti se dobijaju primjenom različitih tehnika procjene, uključujući diskontovanje novčanih tokova. Finansijski derivati se računovodstveno priznaju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrijednost pozitivna, odnosno u okviru pasive, ukoliko je njihova tržišna vrijednost negativna. Promjene u tržišnoj vrijednosti finansijskih derivata iskazuju se kao dobit ili gubitak.

b) Novac i novčani ekvivalenti

Pod novcem i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se: gotovina, čekovi poslani na naplatu, sredstva na računima kod drugih banaka i sredstva na računu rezervi kod Centralne banke (bez iznosa obavezne rezerve).

c) Krediti i plasmani bankama

Plasmani bankama klasifikovani su kao krediti i potraživanja i vrednuju se po amortizovanom trošku smanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

d) Krediti komitentima

Krediti komitentima iskazuju se u neto iznosu umanjeni za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

e) Vlasničke hartije od vrijednosti

Vlasničke hartije od vrijednosti klasifikovane su kao imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se one vrednuju po trošku sticanja, umanjenom za umanjenje vrijednosti.

f) Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti su klasifikovane kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti.

g) Tekući računi banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

h) Uzeti krediti

Uzeti kamatonosni krediti klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

3.9 Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od Banke

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.9 Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od Banke (nastavak)

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37: "Rezervisanja, nepredviđene obaveze i nepredviđena imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i, gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze 'iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha' ili kao 'ostale finansijske obaveze'. Kroz svoje poslovanje, Banka stvara samo jednu kategoriju finansijskih obaveza za koju je računovodstvena osnova prikazano kako slijedi.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

3.10 Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazani su po trošku ili po njihovoj revaloriziranoj vrijednosti, umanjeno za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Revalorizacija je provedena realno na način da se knjigovodstveni iznosi ne razlikuju materijalno od fer vrijednosti koja bi bila utvrđena na datum bilansa stanja.

Svako povećanje vrijednosti uslijed revalorizacije navedenih zemljišta i zgrada knjiži se u korist revalorizacijske rezerve, osim u onoj mjeri u kojoj ono poništava smanjenje vrijednosti istog sredstva koje je prethodno priznato kao rashod, u kojem slučaju se povećanje knjiži u korist bilansa uspjeha u iznosu prethodnog umanjenja koje je teretilo bilans uspjeha.

Smanjenje knjigovodstvenog iznosa uslijed revalorizacije zemljišta i zgrada knjiži se kao trošak u onoj mjeri u kojoj premašuje stanje rezerve nastalo revalorizacijom nekretnina u odnosu na prethodno procijenjenu vrijednost istog sredstva.

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.10 Nekretnine i oprema (nastavak)

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

Građevinski objekti	1,3% (do 77 godina)
Računari	33% (do 3 godine)
Namještaj i ostala uredska oprema	7% - 20% (od 5 do 14 godina)

3.11 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

3.12 Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan bilanse primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na dan bilansa. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursovima valuta uključuju se u bilans uspjeha.

Banka vrednuje imovinu i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan bilansa stanja, a koji je približan tržišnim kursovima. Kursevi valuta određeni od strane Centralne banke koji su korišteni u izradi bilansa stanja Banke na dan izvještavanja su sljedeći:

31. decembar 2013. 1 EUR = 1,95583 KM 1 USD = 1,419016 KM

31. decembar 2012. 1 EUR = 1,95583 KM 1 USD = 1,483600 KM

Za finansijsku imovinu i obaveze denominirane u KWD, Banka koristi kurs Kuvajtske Narodne banke.

31. decembar 2013. 1 KWD = 4,961 KM

31. decembar 2012. 1 KWD = 5,163 KM

3.13 Rezervisanja

Banka priznaje rezerviranje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnost da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze. Ako je učinak materijalno značajan, rezervisanja se diskontiraju do sadašnje vrijednosti.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3., Uprava je obavezna da prosudi, procjeni i pretpostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostale ključne izvore procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u okviru naredne finansijske godine su sljedeće.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je objašnjeno u Napomeni 3., Banka preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Fer vrijednost derivativa i ostalih finansijskih instrumenata

Kao što je objašnjeno u Napomeni 33., Uprava koristi svoju prosudbu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primijenjene su uobičajene tehnike vrednovanja koje koriste stručnjaci na tržištu. Finansijski instrumenti su vrednovani koristeći analizu diskontovanog novčanog toka koja se temelji na potkrijepljenim pretpostavkama, gdje je to moguće, sa vidljivim tržišnim cijenama ili stopama. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na tržištu kapitala uključuje neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

5. GLOBALNA KRIZA NA TRŽIŠTU

Banka je pod uticajem trenutne finansijske krize i pogoršanih ekonomskih uslova. S obzirom na trenutnu globalnu krizu i njene efekte na lokalnom tržištu u Bosni i Hercegovini, Banka će vjerovatno poslovati u teškom i nesigurnom ekonomskom okruženju i u 2014. godini. Uticaj krize na poslovne operacije Banke trenutno nije moguće u potpunosti predvidjeti i zbog toga postoji element opšte neizvjesnosti.

Do sada, tekuća finansijska kriza imala je određeni uticaj na finansijsku poziciju i poslovanje Banke, najviše kroz iznos dodatnih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke priznate u bilansu uspjeha za godinu koja je završila 31. decembra 2013. Banka redovno prati kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik promjene kamatnih stopa i devizni rizik. Pogoršana ekonomska situacija u zemlji će vjerovatno uticati na određene industrijske grane i klijente Banke u pogledu mogućnosti izmirenja njihovih kreditnih obaveza. Ovo može uticati na ispravke vrijednosti za potencijalne kreditne gubitke u 2014. godini, te druga područja gdje se zahtijevaju procjene od strane Uprave. Nadalje, prolongirani uticaji ekonomske krize mogu imati daljnje negativne efekte na tržište nekretnina, odnosno na vrijednost instrumenata osiguranja koje Banka ima kao zalog, te analogno i na daljnje umanjene vrijednosti kredita.

Ovi finansijski izvještaji sadrže značajne procjene vezano za ispravke vrijednosti za kreditne gubitke, vrednovanje kolaterala i fer vrijednost vrijednosnih papira. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena. Ključni prioriteti Banke u 2014. godini biće upravljanje finansijskim portfoliom prilagođavajući ga ekonomskom okruženju, rast kvalitetnih dugoročnih izvora finansiranja te povećanje udjela Banke na tržištu.

6. PRIHODI OD KAMATA

	2013.	2012.
	KM 000	KM 000
Pravna lica (privreda)	10.770	11.205
Fizička lica	1.338	1.201
Kamate na kredite čija je vrijednost umanjena (zatezna kamata)	612	348
Amortizacija diskonta (Napomena 26)	221	215
Banke u inostranstvu	24	36
Kamata od vrijednosnih papira držanih do dospjeća	19	22
Banke u zemlji	10	5
Centralna banka BiH (na obaveznu rezervu)	3	3
Ukupno	12.997	13.035

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

7. RASHODI OD KAMATA

	2013. KM 000	2012. KM 000
Kamate na depozite pravnih lica	3.407	2.852
Kamata na sredstva protuvrijednosnog fonda	717	656
Kamate na druga kreditna sredstva	434	823
Kamate na depozite fizičkih lica	362	322
Ukupno	4.920	4.653

8. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2013. KM 000	2012. KM 000
Naknade po platnom prometu	1.044	1.102
Naknade po vanbilansnim poslovima	494	436
Komisioni poslovi	128	153
Naknade od konverzija	34	49
Ostale naknade	6	5
Ukupno	1.706	1.745

9. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2013. KM 000	2012. KM 000
Prihodi od pružanja usluga grijanja i zakupa	156	159
Ostali prihodi	23	44
Ukupno	179	203

10. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2013. KM 000	2012. KM 000
Neto plate	1.267	1.215
Porezi i doprinosi	806	749
Naknada za topli obrok i prijevoz	244	225
Ostalo	166	185
Ukupno	2.483	2.374

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

11. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2013. KM 000	2012. KM 000
Profesionalne usluge	432	391
Reprezentacija i marketing	228	222
Energija	133	150
Naknade Nadzornom odboru i Odboru za reviziju	113	114
Održavanje	110	88
Troškovi materijala i sitnog inventara	70	93
Sudske i administrativne takse	67	114
Ostali troškovi poslovanja	782	581
Ukupno	1.935	1.753

12. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	2013. KM 000	2012. KM 000
Ispravka vrijednosti za gubitke na kreditima (Napomena 18)	3.538	2.543
Ispravka vrijednosti za gubitke na ulaganjima (Napomena 19)	65	-
Ispravka vrijednosti za gubitke po plasmanima (Napomena 17)	17	79
Rezevisanja za potencijalne i preuzete obaveze (Napomena 28)	10	138
Ukupno	3.630	2.760

13. POREZ NA DOBIT

	2013. KM 000	2012. KM 000
Dobit prije oporezivanja	746	2.825
Porezno nepriznati rashodi	179	193
Osnovica za oporezivanje	925	3.018
Porez na dobit po stopi od 10%	93	302
Obaveza poreza na dobit	93	302
Efektivna stopa poreza na dobit	12,47	10,69

14. ZARADA PO DIONICI

	2013. KM 000	2012. KM 000
Neto dobit	653	2.523
<i>Manje:</i> Dividenda za prioritetne dionice	(341)	(342)
<i>Podzbir:</i>	312	2.181
Ponderisani prosječni broj redovnih dionica za izračunavanje dobiti po dionici (000)	162	162
Zarada po običnoj dionici (KM)	1,93	13,46

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

15. GOTOVINA I RAČUNI KOD BANAKA

	31.12.2013.	31.12.2012.
	KM 000	KM 000
Tekući račun u Centralnoj banci BiH	15.452	9.133
Novac u blagajni, trezoru, bankomatu – domaća valuta	454	353
Novac u trezoru – strana valuta	194	279
Ukupno	16.100	9.765

16. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BIH

	31.12.2013.	31.12.2012.
	KM 000	KM 000
Obavezna rezerva	11.342	10.445
Posebna rezerva po članu 42 a. Zakona o bankama (Napomena 25)	10.112	14.411
Ukupno	21.454	24.856

Minimalna obavezna rezerva izračunata je kao procenat od prosječnog stanja primljenih depozita i pozajmljenih sredstava za svaki radni dan tokom prethodnih 10 kalendarskih dana držanja obaveznih rezervi. Stope minimalne obavezne rezerve su iznosile 10% od ukupnih kratkoročnih depozita i kredita, i 7% od ukupnih dugoročnih depozita i kredita.

Ako banka primi uplate sredstava javnih prihoda, depozite i obavlja platne transakcije za budžete i vanbudžetske fondove prema članu 42 a. Zakona o Bankama, dužna je po završetku radnog dana 50% dnevnog stanja tih sredstava držati u novčanom obliku kao posebnu rezervu na računu obavezne rezerve kod Centralne banke. Navedeno tretira sredstva i platne transakcije komitenata Agencija za vodno područje rijeke Save, općina Stari Grad, općina Centar, općina Novo Sarajevo, Vlada Brčko distrikta, te Federalni zavod za penzijsko – invalidsko osiguranje čijih je 50% sredstava na dan 31.12.2013. godine iznosilo 10.112 hiljade KM.

Kamatna stopa na prosječna sredstva obavezne rezerve iznosila je 0,028%, a na višak sredstva preko obavezne rezerve držanih kod Centralne banke BiH iznosila je 0,036%. Novčana sredstva držana kao obavezna rezerva na računu kod Centralne banke Bosne i Hercegovine nije dostupna na korištenje bez specijalnog odobrenja Centralne banke Bosne i Hercegovine i FBA.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

17. PLASMANI KOD BANAKA

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Dati krediti:		
Banka Srpske a.d. Banja Luka (Balkan Investment Bank a.d.)	2.551	3.299
Depoziti po viđenju u stranim valutama:		
Deutsche Bank AG, Njemačka	7.591	6.269
Raiffeisen Zentralbank AG, Austrija	2.355	819
Zagrebačka banka d.d., Hrvatska	2.174	1.179
National Bank of Kuwait	2.021	1.790
KBC Brussels, Belgija	1.316	898
Nova Ljubljanska banka d.d., Slovenija	1.185	324
AHLI United Bank London, Velika Britanija	52	48
Podzbir:	16.694	11.327
Depoziti po viđenju u domaćoj valuti:		
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	13	38
Oročeni depoziti u stranim valutama:		
Zagrebačka banka d.d., Hrvatska	2.113	2.360
AHLI United Bank London, Velika Britanija	1.736	1.807
Nova Ljubljanska banka d.d., Slovenija	710	742
Podzbir:	4.559	4.909
Oročeni depoziti u domaćoj valuti:		
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	25	25
Ukupno bruto plasmani	23.842	19.598
Ispravka vrijednosti za umanjenje vrijednosti:	(176)	(159)
Ukupno	23.666	19.439

Godišnje kamatne stope na plasmane u stranim valutama mogu se prikazati kako slijedi:

	2013. KM 000	2012. KM 000
	U % godišnje	U % godišnje
Plasmani EUR	0,08 – 0,31	0,10 – 0,40
Plasmani USD	0,10 – 0,64	0,12 – 0,20
Plasmani KWD	0,15 – 1,68	0,10 – 0,50

Promjene na ispravci vrijednosti po plasmanima bankama mogu se prikazati kako slijedi:

	2013. KM 000	2012. KM 000
Stanje na početku perioda	159	80
Povećanje ispravke vrijednosti (Napomena 12)	111	93
Smanjenje ispravke vrijednosti (Napomena 12)	(94)	(14)
Ukupno	176	159

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

18. DATI KREDITI, NETO

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Kratkoročni krediti:		
Pravna lica	42.100	73.440
Fizička lica	774	371
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	28.708	23.764
Podzbir:	71.582	97.575
Dugoročni krediti:		
Pravna lica	120.659	113.884
Fizička lica	18.550	18.904
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(28.708)	(23.764)
Podzbir:	110.501	109.024
Ukupni krediti prije ispravke vrijednosti	182.083	206.599
Ispravka vrijednosti za moguće kredite	(20.727)	(17.966)
Ukupno	161.356	188.633

Diskont po osnovu kupoprodajnih ugovora sa Privrednom bankom Sarajevo d.d. Sarajevo i Ministarstvom Finansija FBiH, koji predstavlja razliku između nominalne vrijednosti portfolia i bezgotovinskog poravnanja (uplate), se evidentira kao prihod od kamate po dospijeću, individualno po svakoj pojedinačnoj otplati kredita (Napomena 26).

Kratkoročni krediti odobreni su na period od 1 do 365 dana. Većina kratkoročnih kredita u domaćoj valuti odobrena je komitentima za obrtna sredstva. Dugoročni krediti najvećim djelom su odobravani pravnim licima za različite investicione projekte kao i trajna obrtna sredstva.

Promjene na ispravci vrijednosti za kreditne gubitke mogu se prikazati kako slijedi:

	2013. KM 000	2012. KM 000
Stanje na početku perioda	17.966	15.930
Povećanje ispravke vrijednosti (Napomena 12)	17.037	12.509
Smanjenje ispravke vrijednosti (Napomena 12)	(13.499)	(9.966)
Ukidanje ispravke vrijednosti uslijed otpisa	(456)	(178)
Kursne razlike	(321)	(337)
Prenos sa / na (Napomena 21)	-	8
Ukupno	20.727	17.966

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

18. DATI KREDITI, NETO (NASTAVAK)

Analiza bruto kredita prije umanjena po privrednim granama:

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Trgovina	43.703	50.700
Poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo i energetika	41.331	57.062
Građevinska industrija	20.341	14.616
Stanovništvo	19.324	19.275
Transport i telekomunikacije	19.297	15.534
Usluge, finansije, sport i turizam	8.704	16.316
Administrativne i druge javne ustanove	6.853	8.948
Ostalo	23.381	25.009
<i>Minus: Razgraničene naknade</i>	(851)	(861)
Ukupno	182.083	206.599

Ponderisana prosječna kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	31.12.2013.		31.12.2012.	
	KM 000	Godišnja kamatna stopa u %	KM 000	Godišnja kamatna stopa u %
Pravna lica	162.759	2 – 10	187.324	3,72 – 10
Stanovništvo	19.324	2,85 – 10,9	19.275	2,85 – 10,9
Ukupno:	182.083		206.599	

19. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	% vlasništva	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	9,09	2.261	3.043
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo (VI emisija dionica)*	-	647	-
Registar vrijednosnih papira FBIH d.d. Sarajevo	2,75	59	-
Bamcard d.d. Sarajevo	0,10	3	3
		2.970	3.046
Ispravka vrijednosti za umanjene		(65)	-
Ukupno		2.905	3.046

Na dan finansijskih izvještaja, Banka je napravila procjenu fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju. Za potrebe mjerenja fer vrijednosti, ulaganja u dionice Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo (osim vrijednosti uplaćene za VI emisiju dionica) i Bamcard d.d. Sarajevo, Banka je koristila kursnu listu emitenata objavljenu od strane Sarajevske berze d.d. Sarajevo. U skladu s navedenim, Banka se koristila ulaznim podacima hijerarhije I nivoa inputa za određivanje fer vrijednosti, a u skladu sa zahtjevima MSFI 13 – Mjerenje fer vrijednosti.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

19. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

* Banka je tokom 2013. godine primila Rješenje o izdavanju pismenog naloga od strane Agencije za bankarstvo FBiH od 2. septembra 2013. godine, kojim je naloženo da lider Ortačke grupe X-25 (BOR banka d.d. Sarajevo) zajedno sa ostalim članovima ortačke grupe koji su učestvovali u VI emisiji dionica banke, pokrene aktivnosti na poništenju predmetne emisije zbog povrede člana 20. Zakona o bankama. Analogno, Banka je tokom 2013. godine na teret rashoda evidentirala iznos od 144 hiljade KM a koji se odnosi na pozitivne efekte prodaje dionica VI emisije ostvarene u 2012. godini, te ostatak dionica VI emisije posebno iskazala i vrijednovala obzirom da postoji ograničenje u smislu redovne realizacije ovog dijela imovine. U skladu s navedenim, Banka je formirala dodatnu ispravku vrijednosti u iznosu od 65 hiljada KM, a s ciljem fer i realne prezentacije finansijskih izvještaja.

Također za potrebe mjerenja fer vrijednosti ulaganja u dionice Registra vrijednosnih papira FBiH d.d. Sarajevo, Banka se koristila najboljim raspoloživim informacijama u datim okolnostima, uzimajući u obzir sve informacije i pretpostavke o vrijednosti, koje su u razmatranom periodu bile dostupne. Prema tome Banka je za navedeni slučaj koristila ulazne podatke hijerarhije III nivoa inputa u skladu sa zahtjevima MSFI 13 – Mjerenje fer vrijednosti.

Promjene na ispravci vrijednosti za imovinu raspoloživu za prodaju mogu se prikazati:

	2013. KM 000	2012. KM 000
Stanje na početku perioda	-	-
Povećanje ispravke vrijednosti (Napomena 12)	65	-
Ukupno	65	-

20. VRIJEDNOSNI PAPIRI DRŽANI DO DOSPIJEĆA

U skladu sa odlukom Uprave, Banka je 26. juna 2012. godine izvršila kupovinu obveznica FBiH po javnom pozivu br. 08-14-2046-2/12 od 14. juna 2012. godine. Obveznice dospijevaju 27. juna 2017. godine i nose kamatnu stopu od 6,10% na godišnjem nivou. Nominalna vrijednost obveznice je 100 KM.

21. OSTALA IMOVINA, NETO

Ostala potraživanja sastoje se od slijedećeg:

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Pretplata poreza na dobit	209	-
Unaprijed plaćeni troškovi	110	90
Ostala imovina	107	38
Ukupno	426	128

Promjene na ispravci vrijednosti za ostalu imovinu mogu se prikazati kako slijedi:

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Stanje na početku perioda	-	8
Prenos sa / na (Napomena 18)	-	(8)
Ukupno	-	-

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

22. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Zemljište KM 000	Zgrade KM 000	Oprema KM 000	Software KM 000	Investicije u toku KM 000	Ukupno KM 000
<u>Nabavna vrijednost</u>						
Stanje 31. decembra 2011.	425	18.090	1.950	769	195	21.429
- povećanja	-	-	191	103	19	313
- rashod i otuđenje	-	-	(109)	-	-	(109)
- prijenos sa/na	-	-	69	132	(201)	-
Stanje 31. decembra 2012.	425	18.090	2.101	1.004	13	21.633
- povećanja	-	13	278	112	420	823
- rashod i otuđenje	-	-	(118)	(3)	-	(121)
- prijenos sa/na	-	-	79	-	(79)	-
Stanje 31. decembra 2013.	425	18.103	2.340	1.113	354	22.335
<u>Akumulirana amortizacija</u>						
Stanje 31. decembra 2011.	-	638	1.071	615	-	2.324
- amortizacija za 2012. godinu	-	235	240	81	-	556
- rashod i otuđenje	-	-	(97)	-	-	(97)
Stanje 31. decembra 2012.	-	873	1.214	696	-	2.783
- amortizacija za 2013. godinu	-	235	288	141	-	664
- rashod i otuđenje	-	-	(100)	(3)	-	(103)
Stanje 31. decembra 2013.	-	1.008	1.402	834	-	3.344
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>						
31. decembra 2013.	425	17.095	938	279	354	18.991
1. januara 2013.	425	17.217	887	308	13	18.850

23. OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

	Kamatna stopa (p.a.)	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Ministarstvo finansija FBiH (Fondacija za održivi razvoj)	6-mj. Euro LIBOR+1%	14.587	24.265
Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvoj (KFAED)	2%	8.113	11.674
		22.700	35.939
Dospijeće obaveza je kako slijedi:			
U prvoj godini		5.977	6.843
U drugoj godini		5.973	6.886
U periodu od treće do pete godine		7.222	14.244
Nakon pet godina		3.528	7.966
Ukupno		22.700	35.939

Banka je 30. aprila 1997. godine zaključila Ugovor o zajmu sa Kuvajtskim fondom za arapski ekonomski razvoj (KFAED) u iznosu od 6.100.000 KWD, uz kamatnu stopu od 1,5% i 0,5% ostalih troškova godišnje. Sa 31. decembrom 2008. godine potpisana su četiri aneksa Ugovora o zajmu. Namjena kredita je finansiranje malih i srednjih preduzeća isključivo za investicije sa rokom vraćanja do 7 godina i uz kamatnu stopu od 7,5%- 9,5% godišnje do 30. juna 2006. godine, a zatim od 7%-9% godišnje. Garant izvršenja obaveza Banke prema KFAED-u je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine prema sporazumu o garanciji koji je odobren od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Odluka br. 20/99 od 21. jula 1999. godine ("Službene novine FBiH", broj 38/99).

Zbog neophodnosti izmjene vlasničke strukture Banke u smislu smanjenja državnog vlasništva u Banci, Nadzorni odbor Banke i Upravni odbor KFAED-a odobrili su Memorandum o razumijevanju od 14.11.2008. godine, prema kojem je Banka krenula sa ubrzanom otplatom zajma 516, a nova odobravanja kredita (podzajmova) iz Kuvajtske kreditne linije su obustavljena. Glavnica se plaća u KWD u 14 nejednakih polugodišnjih otplata počevši 15. januara 2009. zaključno sa 15. januarom 2016. godine.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

23. OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA (NASTAVAK)

Dana 27. septembra 2010. godine Banka je sa Ministarstvom finansija FBiH i Fondacijom za održivi razvoj (ODRAZ) potpisala ugovor o subsidijarnom finansiranju. Sredstva su inicijalno odobrena od Svjetske Banke za projekat poboljšanja dostupnosti finansija malim i srednjim preduzećima. Povrat sredstava kreditorima usklađen je sa naplatom odobrenih kredita krajnjim korisnicima (maksimalno do 120 mjeseci). Tokom 2011. i 2012. godine Banka je odobrila 25 kredita pravnim licima po uslovima definisanim od strane ODRAZA, i to po kamatnoj stopi od 6m Euro libor (od 4,5 – 5,5% na godišnjem nivou). Na dan 30. decembra 2013. godine, Banka je potpisala novi ugovor o subsidijarnom finansiranju sa Ministarstvom finansija FBiH i Fondacijom za održivi razvoj (ODRAZ), za Projekat – Poboljšanje dostupnosti finansija malim i srednjim preduzećima, sa krajnjim rokom povlačenja sredstava do 31. jula 2016. godine i godišnjom kamatnom stopom 6 mjesečni Euro libor +1%.

24. OBAVEZE PREMA VLADI FBiH (PROTUVRIJEDNOSNI FOND)

Na osnovu Ugovora od 1. marta 2005. godine zaključenog između Vijeća ministara BiH i entitetskih Vlada, Banka je dana 22.08.2005. godine potpisala "Ugovor o trajnom upravljanju fondom," sa Ministarstvom finansija Federacije Bosne i Hercegovine (Ministarstvo) koji je aneksiran dana 31.08.2007. godine. U skladu sa Ugovorom Banka snosi kreditni rizik za plasmane iz ovog fonda i obračunava godišnju kamatu od 2%. Na dan ovog izvještaja nije bilo plaćanja obračunate kamate. Shodno tome, kreditni saldo se stalno uvećava zbog akumuliranja obračunate kamate. Protuvrijednosni fond se, za obračunatu kamatu na nivou jednom godišnje prema Ugovornim odredbama, uvećava do 28. februara naredne godine. Prema Ugovoru isti traje sve dok Banka posjeduje licencu FBA i posluje u skladu sa uobičajenim bankarskim procedurama. Dana 18. januara 2012. godine temeljem odluke vlade, protuvrijednosni fond je povećan za 3 miliona KM iz sredstava budžeta FBiH (uplata za Japanski grant). Na dan 11. marta 2013. godine izvršeno je povećanje protuvrijednosnog fonda u iznosu od 4 miliona KM a u skladu sa Odlukom Vlade FBiH (Japanski grant – 2 KR).

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

25. OBAVEZE PREMA KLIJENTIMA

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Depoziti po viđenju:		
Fizička lica:		
U domaćoj valuti	5.702	1.773
U stranim valutama	3.552	727
	<u>9.254</u>	<u>2.500</u>
Pravna lica:		
U domaćoj valuti	55.253	60.570
U stranim valutama	4.338	3.192
	<u>59.591</u>	<u>63.762</u>
	68.845	66.262
Oročeni depoziti:		
Fizička lica:		
U domaćoj valuti	4.141	2.946
U stranim valutama	5.933	4.646
	<u>10.074</u>	<u>7.592</u>
Pravna lica:		
U domaćoj valuti	48.699	55.615
U stranim valutama	6.061	14.425
	<u>54.760</u>	<u>70.040</u>
	64.834	77.632
Ukupno	133.679	143.894

Kamatna stopa na depozite po viđenju u KM iznosila je 0,10% (2012. - 0,10%), odnosno 0,10% (2012. - 0,10) na depozite po viđenju u stranoj valuti, ako nije drugačije regulisano ugovorima. Kamate na kratkoročne depozite u 2013. godini kretale su se od 1,9% do 5,60% (u 2012. 1,90% - 6,00%). U 2013. kamatne stope na dugoročne depozite - oročene i depozite - kolaterale kretale su se od 1% do 5,7%, odnosno tokom 2012. od 2,5% do 5,7%.

Kamatne stope na depozite po viđenju u KM i devizama stanovništva iznose 0,10%. Kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva i EUR valuti kretale su se od 1,53% do 4,8%, a za USD valutu od 2,9% do 3,1% do februara 2012. godine, kada su prestala oročenja u USD. U 2013. godini, kamatne stope na dugoročne depozite u KM i EUR valuti bile su od 2,25% do 4,80%. Akcijske kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva u svim valutama bile su od 3,5% do 5% godišnje.

Banka posjeduje licencu Agencije za osiguranje depozita FBiH od novembra 2011. godine.

26. DUGOROČNA RAZGRANIČENJA

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Razgraničeni prihod od otkupa kredita (diskont) – Ministarstvo finansija FBiH/Željezara Zenica	1.163	1.211
Razgraničeni prihodi od otkupa kredita (diskont) – PBS	758	921
Razgraničeni prihod – Fenix d.o.o. Kladanj	30	41
Ukupno	1.952	2.173

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

27. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Odgođeni prihod	247	81
Rezervisanja (MRS 19)	46	23
Obaveze prema dobavljačima	37	42
Razlike po komisionim poslovima (Napomena 32)	6	15
Obaveze za bruto primanja zaposlenih	-	85
Obaveza poreza na dobit, neto	-	47
Ostale obaveze	7	6
Ukupno	343	299

28. REZERVISANJA ZA POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

	2013. KM 000	2012. KM 000
Stanje na početku perioda	477	339
Povećanje rezervisanja (Napomena 12)	892	1.034
Smanjenje rezervisanja (Napomena 12)	(882)	(896)
Stanje na kraju perioda	487	477

29. DIONIČKI KAPITAL

	31.12.2013. KM 000		31.12.2012. KM 000	
	Broj dionica	Vlasništvo u %	Broj dionica	Vlasništvo u %
Obične dionice:				
ZIF "Naprijed" d.d. Sarajevo	15.686	9,68	15.718	9,70
Hamid Pršeš	14.230	8,78	11.372	7,02
TV mreža d.o.o. Sarajevo	14.196	8,76	-	-
Pobjeda – Rudet d.d. Goražde	12.316	7,60	12.316	7,60
Fond "Bošnjaci"	8.496	5,24	8.496	5,24
Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar	8.274	5,11		
Koprom Handelsgesellschaft M.B.H.	7.788	4,81	5.766	3,56
Denge Yatirim Holding, Turska	7.442	4,59	-	-
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	-	-	23.100	14,26
Ostali dioničari (ispod 5% vlasništva)	73.586	45,43	85.246	52,62
Ukupno:	162.014	100,00	162.014	100,00
Povlaštene dionice:				
RTM – TV1 d.o.o. Mostar	23.490	-	23.490	-
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	12.400	-	12.400	-
Mušović Zijad	11.845	-	11.880	-
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	11.006	-	11.016	-
Hamid Pršeš	5.595	-	-	-
Ostali dioničari	38.796	-	44.346	-
Ukupno:	103.132	-	103.132	-
Ukupno dionički kapital Banke:	265.146	100,00	265.146	100,00

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

29. DIONIČKI KAPITAL (NASTAVAK)

Na dan 31. decembar 2013. i 2012. godine nominalna vrijednost svih dionica je 110 KM. Vlasnici preferencijalnih dionica nemaju zagarantovano pravo na dividendu. U slučaju isplate dividende, imaju prioritarno pravo naplate dividende u odnosu na vlasnike običnih dionica. Vlasnici preferencijalnih dionica, takođe, u slučaju likvidacije, imaju pravo prečeg povrata kapitala u odnosu na vlasnike običnih dionica.

Banka posluje kroz jedan poslovni i geografski segment, a to je pružanje bankarskih usluga u Bosni i Hercegovini. Dionicama Banke se trguje na Sarajevskoj berzi vrijednosnih papira (SASE).

30. PREUZETE I POTENCIJALNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U okviru redovnog poslovanja Banka je strana u nekoliko sudskih sporova temeljem povrata sredstava na osnovu instrumenata osiguranja ili neizmirenenih potraživanja po kreditima, koji uključuju kamate i troškove spornih potraživanja od komitenata banke, kao i drugih banaka. Uprava Banke uvjerena je da neriješeni sporovi na dan 31. decembra 2013. godine neće imati za posljedicu nikakve značajne gubitke za Banku.

	31.12.2013.	31.12.2012.
	KM 000	KM 000
Potencijalne obaveze		
Plative garancije	10.100	11.330
Činidbene garancije	5.969	8.465
Ukupno potencijalne obaveze	16.069	19.795
Preuzete obaveze		
Neiskorišteni odobreni krediti	5.600	2.699
Okvirni sporazumi (nerizična aktiva)	37.640	20.772
Ukupno preuzete obaveze	43.240	23.471
Ukupno potencijalne i preuzete obaveze	59.309	43.266

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Prema definiciji iz MRS-a 24, povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika, kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolišu zajedno s drugim subjektima (što uključuje maticu, ovisne subjekte i sestrinska društva);
- pridružena lica – društva u kojima Banka ima značajan uticaj a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju s Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i službene osobe Banke i članove njihovih užih obitelji; i
- društva u kojima bilo koja osoba navedena pod (c) ili (d) ima značajan interes u glasačkim pravima ili koje je direktno ili indirektno u vlasništvu navedenih osoba, odnosno u kojima iste mogu imati značajan uticaj. To uključuje društva u vlasništvu direktora ili većinskih dioničara Banke, kao i preduzetnike čiji rukovodioci na ključnim položajima su istovremeno na istim ili sličnim položajima u Banci.

Prilikom razmatranja svake moguće transakcije s povezanom stranom pozornost je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Potraživanja		
Kreditni dioničarima sa preko 5% vlasništva	2.179	924
Kreditni dati osoblju i članovima njihove uže porodice	1.587	1.638
Kreditni dati članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, te članovima njihove uže porodice	79	77
	3.845	2.639
Ulaganja		
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	2.844	3.043
Obveznice (Ministarstvo finansija FBiH)	-	300
	2.844	3.343
Obaveze		
Depoziti lica povezanih s Bankom i članova njihove uže obitelji (Uprava, Nadzorni odbor, Ortaci, dioničari preko 5%)	4.464	539
Ministarstvo finansija FBiH	-	35.578
	4.464	36.117
Prihodi		
Prihodi po kreditima dioničarima preko 5%	256	59
Prihodi od kamata od ključnog osoblja Uprave i članova njihove uže porodice	21	19
Prihodi od kamate od članova Nadzornog odbora i Odbora za reviziju te članova njihove uže porodice	6	4
	283	82
Rashodi		
Rashodi od kamata povezanih lica s bankom (Uprava, NO i OzR, dioničari preko 5%)	48	21
Rashodi od kamate Ministarstvu finansija FBiH	-	656
	48	677

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima, te uz primjenu tržišnih stopa.

Članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima isplaćene su sljedeće naknade:

	2013. KM 000	2012. KM 000
Plate direktorima i ostalom ključnom osoblju Uprave	345	299
Porezi i doprinosi	165	165
Naknade članovima Nadzornog odbora	75	75
Naknade članovima Odbora za reviziju	38	39
Podzbir	623	578

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

32. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans.

	2013. KM 000	2012. KM 000
Obaveze		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	8.769	9.389
Vlada Bosne i Hercegovine	500	500
Fond za izgradnju Kantona Sarajevo	105	110
Međunarodni MG	21	63
Kanton Sarajevo	13	42
Ukupno	9.408	10.104
Imovina		
Kreditni dati preduzećima	8.917	9.594
Kreditni dati stanovništvu	485	495
Ukupno	9.402	10.089
Dug prema osnovnim kreditorima – komisioni (Napomena 27)	6	15

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od 'kapitala' iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbjediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Dug (i)	196.326	215.410
Novac i novčani ekvivalenti	(37.554)	(34.621)
Neto dug	158.772	180.789
Kapital (ii)	46.089	46.658
Neto koeficijent zaduženosti	3,44	3,87

Dug (i) je definisan kao obaveze prema bankama i klijentima kao što je prezentirano u napomenama 23, 24 i 25. Kapital (ii) uključuje ukupni kapital, rezerve i zadržanu dobit. Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir odluke Agencije za bankarstvo FBiH ('FBA'). Izvještaji se podnose FBA kvartalno.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje kapitalom (nastavak)

Agencija za bankarstvo FBiH zahtjeva od svake banke: (a) da održava minimalni iznos uplaćenog dioničkog kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i (b) da održava odnos neto-kapitala i rizika ponderisane imovine u visini od minimalno 12%.

Neto-kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: dionički kapital (netiran za bilo koji knjigovodstveni iznos trezorskih dionica), dionička premija, zadržana dobit i rezerve nastale izdvajanjem iz zadržane dobiti; i
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: kvalifikovani subordinirani dug, ostali dionički kapital, opšte rezerve za kreditne gubitke i neto dobit tekuće godine.

Rizik ponderisane aktive se mjeri na bazi četiri pondera klasifikovana prema prirodi svakog od sredstava i odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljivost kolaterala ili garancija. Sličan tretman je usvojen za izloženost po vanbilansnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Donja tabla prikazuje kompoziciju neto-kapitala i pokazatelja Banke za godine završene 31. decembra.

Tokom te dvije godine Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital:

	2013. KM 000	2012. KM 000
Tier 1 kapital		
Dionički kapital	26.284	26.285
Zakonske rezerve	12.418	12.565
Zadržana dobit	2.387	939
Nematerijalna imovina	(279)	(308)
Ukupno kvalifikovani Tier 1 kapital	40.810	39.481
Tier 2 kapital		
Ostali dionički kapital	2.882	2.882
Opšte rezerve	2.781	3.561
Neto dobit tekuće godine	653	2.523
Ukupno kvalifikovani Tier 2 kapital	6.316	8.966
Odbitna stavke:		
- ulaganja	(2.844)	(3.043)
- nedostajuće rezerve za kreditne gubitke – regulator (FBA)	(3.493)	(1.358)
Ukupni neto-kapital	40.789	44.046
Rizik ponderisane aktive	177.692	200.359
Bilans stanja	162.335	183.922
Vanbilansne stavke	15.357	16.437
Ponderisani operativni rizik	9.963	8.113
Pokazatelj	21,74%	21,11%

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3. ovih finansijskih izvještaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Finansijska imovina		
Gotovina i računi kod banaka uključivo sa obaveznom rezervom kod Centralne banke BiH	37.554	34.621
Plasmani kod banaka	23.666	19.439
Dati kredit, neto	161.356	188.633
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.905	3.046
Vrijednosni papiri držani do dospijanja	299	300
	225.780	246.039
Finansijske obaveze		
Amortizirani trošak	198.321	217.725

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija trezora u Banci pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti, Banka je primarno izložena finansijskim rizicima promjena kursa stranih valuta, te promjena kamatnih stopa (vidjeti ispod). Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Banke tržišnom riziku ili načinu na koji Banka upravlja i mjeri taj rizik.

Upravljanje valutnim rizikom

Banka obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama. Dakle, dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženostu kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste terminske ugovore za strane valute. Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i obaveza Banke denominiranih u stranoj valuti je na dan izvještavanja kako slijedi:

	Imovina		Obaveze	
	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
EUR	49.994	54.772	44.273	50.288
KWD	5.712	8.933	8.132	11.187
USD	6.185	6.338	1.689	2.176
Ostalo	49	50	-	-

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

Analiza osjetljivosti na promjene kursa valuta

Banka zbog fiksnog kursa EUR-a u odnosu na Konvertibilnu marku nije izložena deviznom riziku (1 EUR = KM 1,95583). Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Značajnija izloženost deviznom riziku je prisutna za valute USD i KWD. Analiza osjetljivosti urađena je na bazi 10%-tnog povećanja i/ili smanjenja kursa strane valute u odnosu na domaću valutu. Stopa osjetljivosti od 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta.

	Efekat USD ('000 KM)		Efekat KWD ('000 KM)	
	31.12.2013.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2012.
Dobit ili (gubitak)	450	416	242	225

Gore spomenuta analiza osjetljivosti primjenjuje se na otvorenu deviznu poziciju Banke koja uključuje sve stavke aktive i pasive. Ukoliko je devizna pozicija bilo koje strane valute „duga“ (aktiva veća od pasive) i ukoliko dođe do porasta kursa te valute u odnosu na KM, Banka će po osnovu promjene kursa ostvariti prihod. Ukoliko je devizna pozicija bilo koje strane valute „duga“ (aktiva veća od pasive) i ukoliko dođe do pada kursa te valute u odnosu na KM, Banka će po osnovu promjene kursa ostvariti gubitak. Ukoliko je devizna pozicija bilo koje strane valute „kratka“ (aktiva manja od pasive) i ukoliko dođe do porasta kursa te valute u odnosu na KM, Banka će po osnovu promjene kursa ostvariti gubitak. Ukoliko je devizna pozicija bilo koje strane valute „kratka“ (aktiva manja od pasive) i ukoliko dođe do pada kursa te valute u odnosu na KM, Banka će po osnovu promjene kursa ostvariti prihod. Banka je izložena učincima promjena u valutnim kursovima na svoj finansijski položaj i novčane tokove.

Banka prati svoj valutni položaj u odnosu na udovoljavanje regulatornim zahtjevima koje je Agencija za bankarstvo FBiH definirala kao limite otvorenih pozicija. Banka nastoji sučeliti svoju imovinu i obaveze u stranim valutama kako bi izbjegla izloženost valutnom riziku.

Upravljanje kamatnim rizikom

Banka upravlja kamatnim rizikom na osnovu uspostavljenih limita kamatnog rizika utvrđenih politikom kamatnih stopa. Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti.

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama i za derivativne i ne-derivativne instrumente na datum izvještajnog perioda. Za promjenjive kamatne stope pripremljena je analiza pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na dan bilansa stanja bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa. Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2013. bila bi uvećana/umanjena za 73 hiljadu KM (31. decembra 2012. za 121 hiljadu KM).

Upravljanje kreditnim rizikom

Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja rizik nemogućnosti druge strane da izmiri cijeli iznos obaveze po dospeljeću. Banka razvrstava kreditni rizik utvrđujući limite za iznos prihvaćenog rizika koje očekuje da će nastati u vezi s jednim kreditnim primaocem ili grupom kreditnih primatelja te u pojedinim privrednim granama. Banka redovno prati navedene rizike i preispituje ih periodično.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Banka upravlja kreditnim rizikom redovnom analizom sposobnosti postojećih i potencijalnih zajmoprimca da otplate svoje obaveze po glavnici i kamatama i promjenom kreditnih limita po potrebi. Pored toga, svojom izloženošću kreditnom riziku djelimično upravlja i pribavljanjem kolateralala, te korporativnim i ličnim garancijama.

Preuzete obaveze na temelju izdatih akreditiva: Dokumentovani akreditivi, koji predstavljaju pisane neopozive obaveze koje je Banka preuzela u ime klijenta (ovlastitelj) a po kojima je treća strana (korisnik) ovlaštena povlačiti sredstva kod Banke do utvrđenog iznosa pod utvrđenim uslovima, osigurani su instrumentima osiguranja u obliku isporuka dobara za koje su izdati, pa time predstavljaju i značajno manji rizik. Potrebna novčana sredstva za otvorene akreditive značajno su manja od preuzetih obaveza po izdatim garancijama ili stand-by akreditivima. Međutim, Banka knjiži rezervisanja za navedene instrumente po istoj osnovi kao i za kredite.

Obaveze za kreditiranjem, po neiskorištenim odobrenim kreditima, neiskorištenim prekoračenjima i odobrenim prekoračenjima: Osnovna svrha obaveza za kreditiranjem je osigurati raspoloživost sredstava na zahtjev klijenta. Obaveze za kreditiranjem predstavljaju neiskorišteni dio odobrenih kredita, garancija ili stand-by akreditiva. Obaveze Banke za kreditiranjem predstavljaju preuzete obaveze po kreditima ili garancijama, neiskorištena i odobrena prekoračenja. Obaveze za kreditiranjem ili temeljem garancija koje je izdala Banka a koje su vezane uz određene kriterije kreditiranja kojima klijenti trebaju udovoljavati (uključivši uslov da ne dođe do pogoršanja solventnosti klijenta) predstavljaju opozive obaveze. Neopozive obaveze postoje po osnovi odobrenih prekoračenja jer su one proizašle na temelju uslova koji su utvrđeni ugovorima o kreditu.

Finansijska imovina

	Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost KM 000	Imovina čija vrijednost nije umanjena KM 000	Individualno umanjena imovina KM 000	Umanjenje za gubitke (pojedinačno) KM 000	Umanjenje za gubitke (kolektivno) KM 000	Ukupna neto knjigovodstve na vrijednost KM 000
31. decembar 2013.						
Novac i sredstva kod banaka	16.100	16.100	-	-	-	16.100
Obavezna rezerva kod Centralne banke	21.454	21.454	-	-	-	21.454
Plasmani kod drugih banaka	23.842	15.071	8.771	(176)	-	23.666
Dati krediti i potraživanja	182.083	452	181.631	(17.833)	(2.894)	161.356
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.970	2.323	647	(65)	-	2.905
Finansijska imovina držana do dospjeća	299	299	-	-	-	299
	246.748	55.699	191.049	(18.074)	(2.894)	225.780
31. decembar 2012.						
Novac i sredstva kod banaka	9.765	9.765	-	-	-	9.765
Obavezna rezerva kod Centralne banke	24.856	24.856	-	-	-	24.856
Plasmani kod drugih banaka	19.598	11.633	7.965	(159)	-	19.439
Dati krediti i potraživanja	206.599	500	206.099	(13.587)	(4.379)	188.633
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.046	3.046	-	-	-	3.046
Finansijska imovina držana do dospjeća	300	300	-	-	-	300
	264.164	50.100	214.064	(13.746)	(4.379)	246.039

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Kreditna izloženost i kolaterali

31. decembar 2013.		Izloženost kreditnom riziku		
Opis	Dati krediti KM 000	Nepovučena kreditna sredstva i neiskorišteni overdraft limiti KM 000	Preuzete obaveze / izdate garancije KM 000	Fer vrijednost kolaterala KM 000
Fizička lica	19.324	161	-	
Ukupno	182.083	5.600	16.069	377.858
31. decembar 2012.				
Pravna lica	187.324	2.607	19.795	
Fizička lica	19.275	92	-	
Ukupno	206.599	2.699	19.795	409.207

Fer vrijednost kolaterala

	31.12.2013. KM 000	31.12.2012. KM 000
Imovina	369.432	391.739
Depoziti	5.933	14.875
Garancije	2.493	2.593
	377.858	409.207

Upravljanje rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja moguću izloženost Banke vezano uz pribavljanje sredstava koja su potrebna Banci da bi izmirila svoje preuzete obaveze po finansijskim instrumentima. Banka održava likvidnost u skladu s propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Tabela u nastavku sadrži analizu sredstava, obaveza i vlasničke glavnice prema preostalim periodima od datuma bilansa do ugovornog dospjeća, pri čemu su rokovi dospjeća utvrđeni uzevši u obzir moguće ranije rokove otplate za opcije ili temeljem plana otplate.

Banka je izložena svakodnevnim pozivima na isplatu sredstava koje izmiruje raspoloživim novčanim izvorima koji se sastoje od prekoćnih depozita, sredstava na tekućim računima, depozitima koji dospijevaju, povlačenja sredstava kredita, jamstava i ostalih derivata koji se podmiruju iz marži i ostalih iznosa na poziv za gotovinske derivate. Banka ne održava novčane izvore da bi pokrila sve navedene potrebe jer je iz iskustva moguće s velikom pouzdanošću predvidjeti minimalne iznose ponovnog ulaganja dospjelih sredstava. Banka utvrđuje limite za najniže iznose sredstava koja dospijevaju a koja su raspoloživa za izmirivanje iznosa plativih na poziv, kao i najniže iznose međubankarskih i ostalih kredita za pokriće neočekivanih iznosa sredstava koja se povlače na zahtjev.

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Slijedeće tabele detaljno prikazuju preostala ugovorena dospjeća Banke za nederivatne finansijske obaveze. Tabele su načinjene na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnice.

Tabela finansijske imovine je načinjena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na sredstva na koja Banke očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2013.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Finansijske obaveze	Prosječna ponderisana efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca KM 000	1-3 mjeseca KM 000	3 mjeseca do 1 godine KM 000	1-5 godina KM 000	5+ godina KM 000	Ukupno KM 000
31.12.2013.	%						
Beskamatni instrumenti	-	68.895	150	197	325	99	69.666
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	3,37	3.652	7.083	36.567	27.436	40.582	115.320
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	1,39	-	725	2.174	8.746	3.601	15.246
		72.547	7.958	38.938	36.507	44.282	200.232
31.12.2012.							
Beskamatni instrumenti	-	142	-	-	-	-	142
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2,14	80.455	5.802	31.223	42.881	38.331	198.692
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	1,22	31	916	2.855	13.423	8.126	25.351
		80.628	6.718	34.078	56.304	46.457	224.185
Finansijska imovina							
31.12.2013.							
Beskamatni instrumenti	-	17.462	-	-	3.204	25	20.691
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	7,39	16.521	11.359	39.332	65.043	40.558	172.813
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	1,84	42.082	2.274	4.824	14.229	8.586	71.995
		76.065	13.633	44.156	82.476	49.169	265.499
31.12.2012.							
Beskamatni instrumenti	-	21.167	-	-	3.068	3	24.238
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	7,13	33.653	21.037	53.073	80.878	45.419	234.060
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	0,30	29.025	1	743	-	-	29.769
		83.845	21.038	53.816	83.946	45.422	288.067
Razlika 31.12.2013.							
Razlika 31.12.2012.		3.217	14.320	19.738	27.642	(1.035)	63.882

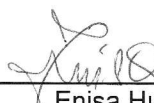
34. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 6. februara 2014. godine.

Potpisali u ime Uprave:

Hamid Pršeš
Direktor

Enisa Huljusic
Izvršni direktor računovodstva i sredstava